

plačilo Ignacija Kuk, 79 letnega preužitkarja. Imel je 12 otrok, od katerih živi 11. Eden je ravnatelj salezijanskega zavoda v Veržetu in ena hčerka je katehistinja. Rajni je bil vzoren oče, dober gospodar in pošten javni delavec. Za obilne zasluge je bil odlikovan z redom sv. Save. Ostani mu ohranjeni časten in hvaležen spomin, preostali pa naše sožalje!

Smrtna primera v Slivnici. Umrl je v Slivnici pri Mariboru na svojem posestvu Andrej Rečnik, okrajni vinarski inštruktor v pokoju, po kratki, hudi bolezni, v starosti 78 let. Bil je dolga leta naročnik »Slov. gospodarja« in velik dobrotliki revež. V njegovi hiši se je marsikateri prespal in pokrepčal. — Dne 12. januarja pa je umrla Ana Arnuš v visoki starosti 90 let, rojena v Dornavi pri Ptuj. Živela je pri svoji hčerki M. Rečnik in je bila do zadnje ure pri zdravi pameti. Še zadnji mesec njenega življenja se je zanimala za novice v »Slov. gospodarju«. — Rajna naj počiva v miru, žalujemo pa naj prejmejo naše sožalje!

Dobra mati je umrla pri Sv. Juriju ob Taboru. Po dolgi bolezni je 17. januarja zapustila dolino solz Neža Lončar, posestnikova žena iz Zeglina, p. d. Kaludrova mati, mati g. patra Franciška, ravnatelja znanega kapucinskega konvikta sv. Cirila in Metoda v Celju. Rajna naj počiva v miru — žalujemo pa naše sožalje!

† **Franciška Kolar.** V torek, 7. jan. 1941, smo pospremili k večnemu počitku na teharsko farno pokopališče gđ. Franciško Kolar. Splošno priljubljena blaga pokojnica je boguvdano posvetila vse svoje trudopolno življenje najmarljivejšemu delu, ki ga je z redko zvestobo opravljala pri znani Pišekovi hiši v Čretu polnih 40 let! Razen neutrudljive delavnosti in zglede zvestobe so krasile nepozabno rajnico tudi še druge prav lepe lastnosti: predvsem je odlikovala ona ljubika srčna milina in nežna ljubeznivost, ki je pač poseben dar božji in je dana samo takim sončno vedrim dušam, kakršna je bila naša Franca. Čeprav je opravljala vsakdanja kmetiška dela enako marljivo kot neutrudljiva čebelica, pa se je vendar ves čas svojega zgledega življenja skrbno varovala, da njeno dobro arce ne bi bilo obteženo le s časnimi skrbmi. Tako je v svojega Boga goreče verovala in trdno zaupala, zato pa tudi smrtne ura zanj ni prišla nepričakovano. Usmiljenje in dobrotljivost, ki si jo je vedno želela in na zemlji vselej izkazovala, je onstran groba gotovo dosegla, kakaj »blagor mrtvim, kateri v Gospodu umrjejo. Poslej si spočijejo od svojega truda, kajti njih dela gredo za njimi«.

Mladega fanta so pokopali v Kapelah pri Brežicah. Žalostno so zapeli kapelski zvonovi, ko so naznanili vest, da je v župelevcih umrl 10. januarja Molanc Karel po dolgi in mučni bolezni. Dopolnil je komaj 24. leto in že mu je smrt pretrgala nit življenja. Pokojnik je bil v Mariboru dve leti na Sadjarski in vinarski šoli. Lansko spomlad je bil poklican k vojakom, po par mesecih pa ga je prišla zavratna bolezen in ga po enem letu mučenja spravila v prerani grob. Na načelu pogreba je korakala gasilska godba, fantje, dekleta in množica ljudstva ga je spremljala k večnemu počitku. Ob odprtem grobu mu

je še gasilska godba zaigrala žalostinko. Naj pridnemu Karlu sveti večna luč! Žalujemo starišem, bratom in sestri iskreno sožalje!

Posestnik umrl v Smartnu v Rožni dolini. Na god sv. Pavla mučenca, 15. januarja, je umrl po dolgem trpljenju posestnik Matija Videnšek, p. d. Petrač, star 81 let. Svojo bolezen je prenašal vdan v božjo voljo, saj je bil veren in odločen katoliški mož. Večkrat se je v mučni bolezni krepčil s tolažili svete vere. Kot gospodar je bil skromen, miren in marljiv. Bil je prava slovenska korenina. Svoje otroke je vzgojil kot verne katolike. Enega sina je izgubil že v svetovni vojni. Pogreb je bil 17. januarja ob obilni udeležbi faranov in sorodnikov. Rajni naj počiva

v miru, svojcem, kateri so mu lajšali trpljenje, pa naše sožalje!

Smrt v visoki starosti na Zdobah. Zaspala je mirno v Gospodu ga. Antonija Havelka, roj. Bahč, v starosti 80 let. Rajna je mnogo prepotovala po svetu, a na starost se je vrnila na svoj rojstni dom, kjer je v miru dočakala svojo smrt. Obilna udeležba na zadnjem potu je pričala, kako je bila rajna priljubljena med Zdobani. Molitve na domu rajne, mašo zadušnico in pogreb je opravil njen nečak g. Joža Presnik, župnik na Planini; poslovinne besede pa je izrekel domači gospod župnik Pajtlar; cerkveni pevski zbor pa je zapel žalostinko »Vigred se povrne«. Svetila rajni večna luč, sorodnikom naše sožalje!

Dopisi

Slovenjgraški okraj

Podgorje pri Slovenj Gradcu. V nedeljo, dne 12. januarja 1941, je priredilo Bralno društvo v dvorani ljudske šole lepo igro »Gužaj«. Ceravno je skoro vsem znana ta zgodba, pa je bilo toliko obiska, da še nikoli ne toliko. Največ prostora so seveda zavzeli šmarčani in Starotrcani pa še šmilkavčani, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Veliko Podgorčanov pa je moralo iti domov, ker ni bilo prostora. Pa smo jih potolažili s tem, da jo bomo še ponovili. Dobitek je namenjen za nabavo novega odra.

Kozjak

Sv. Križ nad Mariborom. Dekliški krožek priredi na Svečnico, dne 2. februarja, popoldne lepo igro »Prisega«. Prijatelji poštenega razvedrila iskreno vabljeni!

Dravska dolina

Studenci pri Mariboru. Naše Prosvetno društvo se je v nedeljo, 19. januarja, popoldne oddolžilo spomenu rajnega narodnega voditelja g. dr. Antona Korošca. Ob jako dobri udeležbi poslušalcev je predsednik Prosvetne zveze g. rektor dr. Josip Hohnjec govoril o življenjskem delu in veliki dr. Antona Korošca.

Dravsko polje

Vurberg. Na praznik Sv. treh kraljev je bil redni občni zbor Prosvetnega društva. Bil je še precej dobro obiskan. Slavnostno besedo na občnem zboru je imel g. župnik, ki je s stvarnimi primeri začrtal pot, po kateri bi se naj društveno delo usmerilo v bodoče. Izvoljen je bil nato nov odbor, kateremu je postavljen na čelo mlad kmečki fant. V odboru je tudi g. župnik Jože Mlakar kot referent za treznost, za narodno-obrambno delo pa je imenovan g. organist. Naj dobra volja in prizadevanje novih društvenih delavcev prinese nove

NE POZABITE PLAČATI

CELOLETNE NAROČNINE 38 DIN
VSAJ V TEKU TEGA MESECA!

Budov zob je izginil. Na otoku Cejlonu je nastalo velikansko razburjenje: iz najlepšega in najveličastnejšega templja Dalada Maligava v skrivnostnem gozdu pri mestu Kandy je izginil slavni Budov zob, ki so ga tam stoletja dolgo z največjo skrbnostjo hranili. Novica o tem se je bliskovito razširila po vsej Indiji in milijoni vernikov amatrajo to za znak, da se bližajo hudi časi. Po starem ustnem sporočilu je Buda sam izročil ta zob kralju na Cejlonu. S posebnim spoštovanjem so ga dolgo časa hranili domači knezi. V strahu, da ga ne izgube, so ga nosili v kodrih na glavi. Toda kljub temu zoba nekega dne ni bilo več in vsa pohvedovanja za njim so bila brez uspeha. Enajst sto let pozneje

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Judom se je godilo v dobi povesti na Štajerskem prav tako, kakor danes v veliki Nemčiji. Ker so preveč odirali meščane in kmete, jih je oblast leta 1496. izgnala iz Štajerske. Najbrž se ima zahvaliti Štajerska temu izgonu, da je v zadnjih protijudovskih letih primeroma malo čutila judovsko nadlogo.

V Mariboru so posedovali judje svojo molilnico in svoj lastni geto v bližini do danes ohranjenega najvišjega stolpa pod Narodnim domom, v katerem je bival mestni stražni mojster, ki je imel radi višine razgled po vsem mestu in je lahko s podrejenimi opazil že od daleč vsako bližajočo se nevarnost.

Kakor omenjeno, je bil izgon judov iz Maribora tako strog, da so jim odvzeli sinagogo in so se morali vsi izseliti. Radi cvetočega prometa po Dravi z lesom in sadnimi pridelki je bila prepoved prestopa praga mestnih vrat najhujši udarec za jude, katerim sta bili trgovini z lesom in pridelki monopol.

Iznani judje so skušali uporabiti vsako priliko, da

3 so se prikradli skrivoma v mesto in trgovali. Pri mestnem sodniku Wildenrainerju so zadeli na neizprosnega nasprotnika, kateri je uporabljal glede enkrat izgnanih judov vso ostrino zakona.

Judje so od nekdanj bili mnogo pred kristjani obveščeni, kdaj bo kak večji turški naval in kje se bo pomikal. Bližajočo se turško nevarnost so skušali izrabiti v svoj dobiček.

Sodni zapiski iz leta 1531. opisujejo, da se je natepel na jesen tega leta vožigled vpadu Turkov v Mariboru pretkan izgnani jud Elija. Stopil je v stik z mariborskimi peki, katerim je nasvetoval nakup večjih zalog moke, ker bodo prihodnje leto Turčini navallili na mesto ter ga oblegali. Peki so šli judu na hmanice in so potihoma kupili moko in žito ter so blago plačali Eliji vnaprej. Kakor hitro je imel jud v žepu denar, je poslal iz zgornjih krajev po Dravi plesnivo moko ter skvarjeno žito.

Debela goljufija je peke upravičeno toliko ujezila, da so naznanili judovskega sleparja mestnemu sodniku, kateremu je uspelo, da je pograbil Elijo s pomočjo svojih na daleč razpletenih vojaških zvez in ga dal privedi v Maribor na odgovor.

Sodba je bila kratka in je bila njena izvršitev po tedanjem pametnem običaju svarilen zgled za vse sleparje z živili.

Lepega dne so se zbrali vsi meščani in okoličani ob obeh obrežjih Drave. Mestni beriči so pritirali obsojenega

Majšperga, Hajdine in št. Vida — vse, prav vse govori: Videti hočem pri Lovrenčanih »Našo krič! Ko vas vabimo, sporočamo, da bo začetek že ob pol treh in da se po začetku dvorana zapre. Prosim torej, priskrbite si vstopnice (ki jih je že veliko prodanih) pravočasno ter kličemo: Na veselo svidenje!

Ptujsko polje

Sv. Vid pri Ptuj. Božični čas smo preživeli tudi pri jedaci in pijači bolj skromno. Pač času primerno. Naši igralci so se zopet postavili s spevoigro »Grof in opat«, ki so jo ponavljali z velikim uspehom pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Zeleti bi bilo, da se nam nudi pogostejše več zdrave in poučne zabave. Posebno haloškim revežem je šolska božičnica tudi letos prinesla vsaj žarek božičnega veselja v borne viničarske hiše. Nad 180 revnih otrok je bilo ob tej priliki obdarovanih. Zahvala gre kralj. ban. upravi, Ciril Metodovi družbi, Kraj. šol. odboru, številnim trgovcem v Ptuj, učiteljstvu, ki je izvedlo nabiralno akcijo, pri kateri se je tudi letos izkazala zelo požrtvovalno naša nekdanja, sedaj že upokojena učiteljica ga. Pernat Ivana, ki se ni odložila skrbi za našo revno deco. — Pomanjkanje čuti v teh časih posebno naš ubogi haloški viničar, ki ima številno družino, zaslužka pa malo. Boda raste iz dneva v dan. Velika dobrina za ubogo šolsko deco je naša šolska kuhinja, ki že tretjo zimo dnevno opoldne nasiti povprečno do 160 otrok. Da so te socialne ustanove res vsi veselji, se vidi iz tega, da imajo ob priliki zbirke za šol. kuhinjo vsi odprto srce in takoj pripravljen prispevek. Tako se pri nas res praktično kaže ljubezen do bližnjega. Gospod Pernat, mesar iz Ptuj, naš domačin, pa nas bogato zalaga z mesnimi dobrinami ter tako dnevno slašča tek haloškim solarčkom. Vsem, za vse, Bog plačaj!

Sv. Marko nize Ptuj. Dne 5. jan. t. l. se je vršil pri nas redni letni občni zbor Krajevne kmečke zveze. Na občnem zboru je govoril zastopnik Okrajne kmečke zveze g. Bračko, upravnik Vinarske zadruge v Ptuj, ki je v svojem govoru razložil pomen Kmečke zveze ter o razvoju združništva v Sloveniji. O blagopokojnem dr. Korošcu in o njegovih zaslugah za kmečki stan je govoril načelnik Kuhar Simon. Ob koncu so vsi navzoči blagumu pokojniku vzkliznili trikratni slava. Izvoljen je bil spet stari odbor z g. Simonom Kuharjem na čelu. — Tudi naša mladina je postala zelo delavna. Na Stefanovo so igrali zgodovinsko igro »Miklova Zala«, ki je zelo dobro uspela, na Svečnico bodo pa vpriporili drugo tako igro, in sicer »Divjega lovca«, k prvi igri čestitamo igralcem, k drugi pa želimo veliko uspeha.

Mursko polje

Ljutomer. V nedeljo, dne 12. januarja, je imelo Prosvetno društvo sestanek v Katoliškem domu. Predaval je salezijanec g. Štuhec, in sicer o kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani. — Kakor že več let sem, se je tudi letos osnovala šolska kuhinja, ki preskrbi ubožnejšim otrokom, ki pa še morajo daleč v šolo, enkrat na dan toplo hrano. In sicer se dnevno nasiti čez 300 otrok. Da se delno krijejo izdatki, naproša odbor kuhinje vse,

NE POZABITE PLAČATI

CELOLETNE NAROČNINE 38 DIN
VSAJ V TEKU TEGA MESECA!

ki jim je možno, da bi s prostovoljnimi darili podprli to važno ustanovo; sprejmejo se vse vrste živil. Potreba šolske kuhinje je res bila velika. — Zadnji čas je spet pritisnila zima. Snega imamo itak dovolj in ko se je v ponedeljek, 13. t. m., zjasnilo, je bilo par dni pošteno mrzlo. Led, ki je na drevju, upajmo, da ne bo veliko škodoval.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. V četrtek je bila v Soboti blagoslovljena nova tiskarna svete Družine. Tiskarna je na združni podlagi. Tiskala bo predvsem domače katoliško časopisje. Blagoslovitve so se udeležili vsi zastopniki naših uradov in javni delavci z odborom tiskarne in Katoliškega tiskovnega društva na čelu. Po blagoslovitvi je bilo v hotelu Faflik skupno kosilo za vse predstavnike.

Sobota—Hodoš. S 15. januarjem smo dobili tak vojni red na progi Sobota—Hodoš, da ne vemo, ali se iz nas norčujejo, ali pa z nami šalijo. Že ob štirih mora naše siromašno ljudstvo iti na vlak in pride v Soboto že ob 6.15 ter mora na cesti čakati do osmih, da se odpro uradi in gimnazija ter trgovine. Vsak dan pride s tem vlakom v Soboto do sto ljudi ali pa še več. Vračamo se pa lahko šele ob treh popoldne. Nimamo nobene zveze z vlakom za Maribor in moramo na tako zvezo čakati devet ali še več ur. Če oddamo pošto na vlak, gre ta pošta iz Sobote šele drugi dan ob treh. Ljudje so razburjeni in ne morejo tega razumeti. Če ste nam že en vlak ukinili, pa nam dajte vsaj vojni red, da ne bomo mislili, da smo kje v Afriki. Saj nismo nezakonsko dete in denar je tudi naš dober, saj tako pravi davčna uprava. Ne bomo odnehali prej, dokler se ta krivica ne popravi!

Sv. Sebeščan. Na pustno nedeljo bo naše Prosvetno društvo priredilo igro »Dve nevesti«. — Ivan Horvat, predsednik Prosvetnega društva, je daroval društveni knjižnici 34 knjig. Bog plačaj! Posnemajte! Knjižnica ima sedaj okrog 400 knjig. — Naši gostilničarji so že dvakrat naročili iz Dalmacije vino, in sicer že dva vagona. Vino stane domov postavljeno brez trošarine okrog 9 din. Pa je dobra kapljica. — Zaročila sta se pri nas ženin in nevesta, stara po 17 let. Kaj takega pa še ni bilo. Ženin ni iz naše župnije in je brez staršev. Pamet!

Haloze

Leskovec. Na Stefanovo, 26. dec. 1940, sta v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bila poročena gđc. Jospina Keržmanec in šol. upravitelj iz Leskovca g. Ciril Vobič. Bilo srečno! Na mnoga leta!

Sv. Andraž v Halozah. Namesto venca na grob našega voditelja dr. Korošca je Zveza agrarnih združenj v Skopju darovala 1000 din. Zdržni zvezi v Ljubljani, ta pa se je spomnila revne haloške mladine ter to vsoto poslala nam, da se porabi za našo šolsko kuhinjo. Ta dar nam je zelo dobrodošel, ker imamo zelo malo prispevkov.

Lep Bog plačaj! Tako naš rajni voditelj še po smrti deli dobroto naši mladini. Otroci, v zahvalo se držite vedno gesla: Bog, dom in država! Ostane vedno verni, pošteni in zavedni Slovenci! — Naša župnija šteje okoli 2300 duš; umrlo jih je 53. V starosti do 1 leta 27! Število umrlih otrok kaže na nezadostno prehrano staršev in otrok. Tako je bilo 1940! Kako bo pa letos, ko ni denarja, ne kruha, ne mleka, ne obleke. Se je že parkrat do zdaj zgodilo, da pek ni dobil moke in ni pekel kruha. Mali posestniki in viničarji so prišli po kruh. Nikjer ga niso dobili. Zadruga-vinarna v Ptuj je oskrbela nekaj koruze in rži. Kdor je imel še kaj dinarjev, si je kaj malega naročil, večina si ni mogla. Ali se ne bi moglo izposlovati kak vagon koruze, ki bi se brezplačno ali vsaj po bolj nizki ceni delila med najbolj potrebne? — Radi hudega mraza spet trpijo gorice in sadonosniki. Tako se nam obeta slaba vinska in sadna letina. Vojske, kuge in lakota. reši nas, Gospod!

Celjska okolica

Galicija pri Celju. V gospodarskem oziru je bilo minulo leto bolj slabo kakor dobro. Posebno ozimno žito je bilo kaj slabo, zlasti še pšenica. Zelo dobro pa je obrodila koruza, pa tudi krompir je bil še dosti lep. Sadja pa ni bilo lansko leto pri nas nič, razen ene vasi. Razumni gospodarji so si pijačo prihranili, da je bodo imeli še za letos dovolj, nekateri so pa že vse popili, tako da bodo poleti »suho žvižgali«. Pijača se letos pri nas plačuje: jabolčnik po 5 din, vino po 8 din liter. Zelo nas je v preteklem letu tudi presenetila »savinjska rožica«, to je hmelj. Glede verskega časopisja tudi nismo Galičani na zadnjem mestu. Največ je seveda »Slov. gospodarja«, ki prihaja k nam v nad 60 izvodih. Nadalje imamo še celo vrsto drugih versko-vzgojnih časopisov, revij in knjig, tako da presega versko časopisje v fari nad 400 izvodov. Liberalnih listov je samo okoli 20 izvodov, pa tudi te bomo sčasoma še pomedili.

Šmarski kraji

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Naše duhovno vodstvo, ki vodi duše svojih faranov, je poskrbelo, da se bo pri nas vršil sv. misijon pod vodstvom g. Hajnšeka, frančiškana iz Ljubljane. Misijon bo trajal od 1. do 2. postne nedelje, t. j. od 2. do 9. marca t. l. Da bi sv. misijon sijalno uspel, prosimo Boga usmiljenja in milosti. Predvsem pa prosimo Boga, da se dostojno pripravimo na sv. misijon tudi iz tega vidika, ker bomo imeli letos novo sv. mašo. Novo mašo bo daroval naš domači rojak g. Drogenik Anton, kmet-ski sin od Sv. Križa št. 7.

Sv. Križ pri Rogški Slatini. V noči na 14. januar je bilo vlomljeno v vinsko klet Mihaela Plemenitaša iz Gore pod Bočem. Storiči so odnesli iz kleti 20 litrov slivovice. Preiskavo vodijo orožniki. — Dne 14. januarja je spodrsnilo na oledenelih stopnicah Simonu Jagodiču iz Rjavice in si je pri padcu zlomil nogo.

Posavje

Rajhenburg. Društveno življenje je precej razgibano, saj je samo v Rajhenburgu, ki je trg z

Elijo na sredino dravskega mosta. Na eno od mostnih koz je bil pritrjen steber. Na vrhu stebra je bil drog, in sicer podobno kakor pri podeželskih vodnjakih na cehto. Na enem koncu droga, kateri je segal preko mosta v Dravo, je bil pritrjen koš, v katerega so stlačili zvezanega juda, seveda tako, da je bila že vsaka misel na pobeg izključena. Z obsojencem v košu so v največjo zabavo gledalcev delali rabljevi pomočniki tako, kakor bi zajemali na cehto vodo iz Drave. Koš z na smrt preplašenim judom so pustili mučitelji pri potapljanju par minut pod vodo, da se je mučenik grozno napenjal s pridrževanjem sape, dokler je šlo, vendar pa je pri vsaki potopitvi požrl nekaj vode.

Trpinčenje Elije na cehto je trajalo več ur in tako dolgo, da je jud umrl med nepopisnim strahom in mukami. Utopljenega juda so izsuli iz koša v Dravo, ki ga je odnesla med krototom ogoljufanih pekov in ploskanjem vseh, ki so bili očividci, kako kaznuje zakon sleparja z življenjskimi potrebščinami, katere so bile kupljene za najhujši čas oblege. Smrtno mučenje juda Elije pa še ni bilo dovolj svarilno za njegovega verskega brata Jakoba Seidenschwanza (svileni rep).

Nekaj mesecev po usmrtni sleparja Elije se je zagovarjal pred sodniki pod Wildenrainerjevim predstvom omenjeni jud Jakob. Tudi ta se je hotel okoristiti z dejstvom, da bo Maribor oblegan, da se bodo vse potreščine znatno podražile in bodo oblegani krvavo po-

trebovali srebrn ter zlat denar, za katerega se tudi v najhujših stiskah marsikaj dobi. Jakob Seidenschwanz je nekaj časa sleparil Mariborčane na ta način, da je zamenjaval prave kovance za srebrne in zlate potvorjence.

Obsojen je bil na strašno smrt, katero je pretrpel javno v mariborskem mestu. Nekaj pesti od njega razpečanih denarnih potvorb je raztopil rabelj in mu je vlival vrelo zmes kovine v nasilno odprta usta tako dolgo, dokler je dajal mučeni še kake znake življenja.

Kratko opisana svarilna zgleda sta menda strašilno vplivala na izgnane jude, da so imeli celo Wildenrainerjevi nasledniki dokaj let mir pred judovskimi goljufi in ponarejevalci.

Obsodba čarovnic

Značilne za tedanji vek so številne čarovniške sodne obravnave, katerih ni manjkalo v nobenem mestu in seve tudi ne v Mariboru. O Wildenrainerju trdi zgodovinska beležka, da so mu bile ovažbe zaradi čarovnij zoprne in da jih je skušal zatreti v kali na prigovarjanje ter mile prošnje njegove milosrdne in pobožne hčerke Kunigunde, katere je otela življenje mnogoterim po nedolžnem čarovnije obdolženim žrtvam.

Mestni sodnik Krištof Wildenrainer je sodil na pritisk od zgoraj leta 1546. v čarovniški zadevi, koje potek se je ohranil.

so ga vendarle našli v Goi na zahodni indijski obali. Goa je bila takrat portugalska kolonija. Portugalci zoba niso hoteli izročiti, čeprav jim je birmanski knez ponudil zanj vse svoje zaklade in bogastvo. Ker so bili Portugalci še naprej trdosrdni, tako pravi ustno izročilo naprej, je Buda sam posegel vmes. Dvignil se je s svojega prestola in zamenjal svoj zob z navadnim živalskim zobom. Pravi zob je prišel nazaj na Cejlon, kjer so mu postavili prekrasen tempelj. Ko je sedaj ta zob znova izginil, so Indijci zelo obupani, ker so prepričani, da je to skrivnostni znak za veliko trpljenje vseh vrst, ki jih bo zadelo.

Tudi posledica vojne v Afriki. Južne Afrike se vojna doslej sicer še ni

nekaj nad 1000 prebivalci, kar 13 društev in organizacij. Poleg teh so še 4 gospodarske ustanove. Lansko leto, t. j. 20. oktobra 1940, je bila v Rajhenburgu na pobudo tuk. Kmečke zveze ustanovna skupščina nove Nabavljalne in prodajalne zadruge, z. z. o. z. Namen zadruge je, doseči svojim članom čim ugodnejše cene kmetijskim pridelkom ter da nabavlja potrebne kmetijske stroje in drugo po znižanih cenah, kar pač kmeti radi. Ta zadruga je že začela uspešno delovati in je tudi včlanjena pri Gospodarski zvezi v Ljubljani. K ustanovitvi te za našega kmeta tako potrebne ustanove želimo vsi obilo uspeha za blagor našega kmeta. — Tudi tuk. Fantovski odsek, ki zbira in vabi v svoje vrste vso našo pošteno katoliško mladino, prav pridno dela in sistematično vzgaja mladino vsestransko. Posebno fantovski sestanki so prav živahni in pestri, na katerih se obravnavajo življenjsko važna in potrebna vprašanja. Saj to je edino mesto, ki nadomesti dom in šolo, da da mladini to, česar ji drugi ne morejo dati in ji omogočiti, da postane pravi in popolni človek. Ta mladina, ki prihaja iz naših organizacij, je polna znanja in poleta. Zato bi morali vsi skrbni starši in vsi vzgojitelji z voljo nekaj storiti, da pomagajo naši fantovski organizaciji in naši mladini, da bo mladina, naša bodočnost, nekoč v resnici v srečo in blagor svojega naroda in naše države. Le pri nas vzgojena mladina bo zares — naša bodočnost! — Naš prosvetni kino ima v letošnjem programu res samo najboljše in najlepše filme, ki bodo zadovoljili vsakogar. Vabimo vas, pridite! — Če pogledamo še malo rajhenburško občinsko gospodarstvo v lanskem letu, lahko z zadovoljstvom potrdimo, da se je občinska uprava mnogo trudila v blagor svojih občanov. Naj omenimo samo trški vodovod, ki bo velik socialni napredek trga in cele občine. Gradnja prve etape je bila že končana in takoj ko bodo vremenske razmere ugodnejše, se prične graditi druga etapa. Tudi gradnja druge etape je prevzel g. Okrožnik Adolf, vodovodni inštalater iz Celja. — Gradbena delavnost v trgu je tudi precej živahna. Nova elektrarna je že mogočna stavba in bo kmalu pod streho.

Sevnica ob Savi. Ker so obnovitvena dela Slomškovega doma v glavnem končana, se katoliško vzgojno in prosvetno delo zopet nadaljuje. Starše obveščamo, da so sestanki za dečke do 12. leta ob nedeljah ob 7.30, torej pred šolarsko sv. mašo. Po šolarski sv. maši pa so sestanki za deklice do 12. leta. Dečki od 12. do 17. leta se sestajajo ob torkih in petkih ob 18.30 in ob nedeljah po večernicah. Deklice od 12. do 17. leta pa imajo sestanke ob torkih in petkih ob 13.30. Starši, vabimo vas, da pošljete svoje otroke v Slomškov dom, kjer jih bomo vzgajali. Mogoče nimate sami dovolj časa, da bi se temeljito posvetili vzgoji otrok. V Slomškovem domu pa bodo vaši otroci telovadili, peli, se igrali, smejali se in se učili. Starši, prosimo vas, zaupajte svoje otroke Slomškovemu domu!

Brežice. Ob tridesetdnevni smrti g. dr. Antona Korošca (14. januarja) so priredile nake krščanske organizacije spominsko proslavo. Na sporedu so bile deklaracije in pesmi ter govor, ki ga je imel predsednik Prosvetne zveze g. rektor dr. Jo-

sip Hohnjec. Spomin na pokojnega narodnega voditelja pojmuje v glavnem poleg hvaležnosti kot dolžnost zvestobe dr. Koroščevim načelom in njegovemu vzpodbudnemu zgledu.

Novi finski ministrski predsednik Rangoli

Branič Bardije, italijanski general Bergonzoli. — Angleži so najprej poročali, da so ga ujeli, nato pa, da se mu je posrečilo ulti. Za njegovo usodo pa še sedaj prav ne vedo

Želite kupea za svoje pridelke, za les, drva itd., potrebujete posla ali želite sami v službo — naročite oglas v »Slov. gospodarju« in uspeh bo gotov!

Poskusil sem
eno in drugo, končno ostanem
le pri
„CROATIA“-bateriji

Naznanila

5. letni občni zbor Kmečke zveze, V nedeljo, dne 26. januarja, bo imela stanovska organizacija slovenskega kmeta Kmečka zveza svoj redni občni zbor. Vršil se bo v Ljubljani, v frančiškanski dvorani, z začetkom ob 9, to je po prihodu vseh vlakov. Ta občni zbor se bo vršil v znamenju petletnice obstoja Kmečke zveze. Po občnem zboru — okrog poldneva — se bodo udeležili delegati krajevnih Kmečkih zvez spominske svečanosti na grobu velikega pokojnika in dobrotnika KZ g. dr. Antona Korošca. Odhod v sprevedu z društveno zastavo na čelu. Prosimo vse, ki so bili določeni za delegate, da se občnega zbora sigurno in točno udeležijo. Odbore KKZ pa, ki delegatov še niso določili, opozarjamo, da to storijo čimprej. Delegete javite glavni pisarni v Ljubljani in jim izstavite pooblastila na obrazcu, ki jih je poslal glavni odbor. — Glavni odbor Kmečke zveze.

Tečaj »Resnica o zakonu« se bo vršil v dneh od 29. januarja do 1. februarja na Betnavi pri Mariboru. Ta tečaj je namenjen vsakemu dekletu in mu hoče dati jasen pogled v skrivnostno vprašanje o življenju. Tudi Tebi! Zato pridi in spoznal boš bogastvo mladosti in srca! — Prijave pošljite vsaj en teden pred začetkom škofijski matrici KA deklet, Betnava-Maribor. Tečajnina 50 din. S seboj prinesite dve rjuhi, brisačo in copate.

V Domu duhovnih vaj pri Sv. Jožefu v Celju bodo zaprte duhovne vaje za dekleta od 3. do 9. februarja, za žene od 17. do 21. februarja. Začetek duh. vaj je vedno prvi dan zvečer ob 18, zaključek pa zadnji dan jutraj. Pri današnji draginji stane oskrbnina 100 din. Poleg tega naj prinesejo udeležence s seboj 2 rjuhi in brisačo. Prijavo je poslati teden dni pred začetkom na Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu, Celje, kakor tudi svoj točen naslov.

Tečaj za vinarstvo in sadjarstvo. V času od 1. marca do 30. novembra se bo vršil pri banovinski trdnici in drevesnici v Kapeli, p. Slatina Radenci, devetmesečni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo. V ta tečaj bodo sprejeti dobro razviti in zdravi mladeniči v starosti od 16 let naprej. Prednost pri sprejemu imajo sinovi viničarjev in sinovi malih kmečkih posestnikov. Pouk v tečaju je teoretičen in praktičen. Gojenci imajo na zavodu brezplačno stanovanje in hrano. Pridni in ubožni učenci dobijo za nakup učil podpore. Lastnoročno pisane prošnje, ki morajo biti opremljene z banovinskim kolekom za 10 din, je poslati najkasneje do 1. februarja 1941 upravi gornjega zavoda.

Dr. Ipavic Benjamin, specialist za ženske bolezni in porode, Maribor, Tomšičev drevored 4. 138

mного dotaknila, vendar pa so se tam končali lovi na leve. Prepovedali so jih. To pomeni izgubo znatnih dohodkov cele vrste podjetnih ljudi iz Kapskega mesta, ki so za bogate tujce, zlasti Američane, prirejali takšne love in pri tem bogato zaslužili. Edini, ki ima od prepovedi za sedaj še dobiček, je konservator (ohranjevalec) levjih src. To je mož, ki je od pomočnikov lovcev na leve že leta kupoval levja srca in jih potem hranil v špirtu. Špekuliral je povsem pravilno s hrepenenjem bogatih lovcev po levskih izrednostih. Poleg levje kože so odnašali Američani domov tudi levja srca, ki so potem ohranjena v kozarcih oznanjala slavo neustrašenih lovcev. V primerih, kjer se je mudilo, pa je

Radi ovadbe krivde coprnije se je zagovarjala vdova Marjeta Šauperi od Sv. Marjete ob Pesnici. Izpovedala je mariborskemu sodnemu dvoru, da je njena tovarišica Marjeta Krajner pripravila jed iz kuščarjev, slepcev, beloušk in krastač. Šauperica je poskušala od te jedi, olupila se ji je po vsem telesu koža in s tem ji je bil odprt pogled v bodočnost.

Šauperica in Krajnerca sta povzročili nad Sv. Marjeto vihar na ta način, da sta vzeli devet kamnov, sta jih obdihali z lastno sapo in jih vrgli v vodo. Imenovani čarovnici sta umorili kmeta Jakoba na ta način, da sta pražili na panju drevesa, katerega je on posekal, krastače in belouške.

Šauperici in Krajnerci sta se pridružili s časom še Lučembergerica in Rozenkrančka. Ta družba copernic je zapovedala trem vragom, da so izšli čez hrib ter dol vodo in je sledila čarovnji tudi toča. Ob binkoštih sta pričarali Lučembergerica in Krajnerca neurje, katero je segalo od Sv. Marjete do Radgone in vse uničilo. Dalje sta zastrupili štiri osebe.

Na hribčku v hosti sta iztaknili Kristusu na križu oči in s tem postali po tem strašnem zločinu nevidni.

Že naštetih coprniški kompaniji so se pridružile s časom še Župančka iz Metave pri Sv. Petru pri Mariboru in Klobasička ter neka Cigolčka.

Ta ženska družba se je na Vseh svetnikov večer kopala na križpotu pri Sp. Sv. Kungoti. Babnice so na-

mešale v kopel žita, od katerega je vzela vsaka en lonček s seboj.

Na spomlad so čarovnice trosile iz lončkov žitno seme po njivah neljubih jim posestnikov. Kamor koli je padlo le eno zacoprano zrno, posejano žito niti poglalo ni.

Če so babnice z vodo iz čarovniške kopeli na Vseh svetnikov večer poskropile kak vinograd, ni dozorela v njem niti ena vinska jagoda.

Vsaka od članic te čarovniške družbe je posedala zvonček in en rožiček. Ako so coprnice zvonile z zvončkom in trkale z rožičkom, jih je prenašal zlobni duh po zraku.

Pri tej obravnavi je izpovedala kmetica Urša, da sta pili z Lučembergerico vino. Slednja je začela naenkrat klicati: »Pišek, pišek!«, nakar se jima je pokazal sam ta hudi in jima je prinesel denarja.

Največ čarovniških zločinov so zakrivila obtožene coprnice na Žerjavovem bregu. Tamkaj so izdelovale iz kosti umrlih čarovniški prah, katerega so razpihovale na vse štiri vetrove, in sicer v noči na praznik Treh kraljev. Ščasom je postala Lučembergerica nekak mojster in voditeljica celotne čarovniške tovarišije.

Zaslišana Marjeta Požauko je priznala, da jo je Lučembergerica naučila, kako je treba pripraviti matere do tega, da pojedjo lastne otroke.

Čarovniška kompanija se je pred razkrinkanjem največkrat shajala v nočeh na Pesniškem hribu. Tam so